

Oppsummeringsrapport

Tilsyn med barnehager i Alta

Våren 2020

Foto: Kristin Tørum (bildet er tatt ved et av tilsynene)

Tema: smittevern, renhold og internkontroll

Tittel: Miljørettet helsevern – Oppsummeringsrapport – tilsyn med barnehager våren 2020	Rapport nr: 2020 - 1
Forfatter: Kristin Tørum	Dato: 29.06.2020
Stikkord: Tilsyn, miljørettet helsevern, smittevern, barnehager, 2020	Godkjent: Peder Halvorsen, kommuneoverlege
Sammendrag/hovedpunkter: <p>Representanter for kommuneoverlegen i Alta kommune har i løpet av våren 2020 gjennomført tilsyn av barnehager i Alta i henhold til smittevern, renhold og internkontroll.</p> <p>Tilsynene ble gjennomført med hjemmel i Smittevernloven § 7-1, Covid- 19- forskriften § 18, Folkehelseloven § 9 og forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.</p> <p>Hensikten med tilsynene var å vurdere om virksomheten</p> <ul style="list-style-type: none">- tilfredsstillende kravene til smittevern, renhold og internkontroll- fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade for barna <p>Tilsynet ble gjennomført som dokumenttilsyn hvor alle 27 barnehager i Alta sendte inn et skjema innen en gitt frist. Det ble videre gjennomført fysisk tilsyn i 7 av barnehagene, hvorav 5 kommunale og 2 private virksomheter. En av barnehagene er en del av et oppvekstsenter.</p> <p>Det er skrevet tilsynsrapporter fra alle fysiske tilsyn. Det ble ikke avdekket verken avvik eller merknader ved tilsynene. Alle tilsyn er avsluttet</p> <p>Resultater fra tilsynene viser at barnehagene har iverksatt gode rutiner for smittevern og renhold.</p>	

Innholdsfortegnelse:

Innhold

1. Innledning.....	4
2. Bakgrunn	4
2.1 Lovgrunnlag	4
2.2 Myndighet i Alta kommune.....	5
2.3 Tilsyn miljørettet helsevern og smittevern	5
2.4 Bakgrunnen for tilsyn	6
2.5 Hensikt og hovedtema for tilsynene	6
3. Gjennomføring av tilsynene	6
3.1 Dokumenttilsyn	6
3.2 Fysiske tilsyn	8
4. Resultater	9
4.1 Dokumenttilsyn:	9
4.2 Fysiske tilsyn:	9
5. Oppfølging etter tilsyn.....	11
6. Oppsummering og konklusjon fra tilsynsmyndigheten.....	12
7. Vedlegg	12

1. Innledning

Representanter for kommuneoverlegen i Alta kommune har i løpet av våren 2020 gjennomført tilsyn av barnehager i Alta i henhold til smittevern, renhold og internkontroll.

Tilsynene er gjennomført med hjemmel i Smittevernloven § 7-1, Covid- 19- forskriften § 18 , Folkehelseloven § 9 og forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Alle barnehager skal bidra til at miljøet i barnehagen fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade.

Alle kommunens 27 barnehager deltok i dokumenttilsynet, ved at barnehagene fylte ut et skjema og sendte det inn til tilsynsmyndigheten.

Det er i etterkant av dokumenttilsynet gjennomført fysiske tilsyn av 7 barnehager, hvorav 5 kommunale og 2 private barnehager. En av barnehagene er en del av et oppvekstsenter. Det er skrevet tilsynsrapport for hvert tilsyn.

Denne rapporten sammenfatter tilsynene og gir en oppsummering og konklusjon.

2. Bakgrunn

2.1 Lovgrunnlag

Hjemmel for tilsynene:

- Lov om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven) § 7-1
- Forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19- forskriften) § 18
- Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) § 9
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v

Videre grunnlag for tilsynet, er:

- Nasjonal veileder om smittevern i barnehagen (covid-19)
- Nasjonal veileder om miljø og helse i barnehagen

2.2 Myndighet i Alta kommune

Miljørettet helsevern:

- I henhold til delegasjonsreglementet til Alta kommune er kommuneoverlegen delegert myndighet innen deler av folkehelseloven og miljørettet helsevern
- Det praktiske arbeidet med oppfølging av regelverket innen miljørettet helsevern utføres av kommuneoverlege og helsekonsulent. Begge er organisatorisk plassert i staben til kommunalleder for tjenesteområde helse og sosial (helse- og sosialadministrasjonen)

Smittevern:

- I henhold til delegasjonsreglementet til Alta kommune er kommuneoverlegen delegert myndighet innen smittevernloven

2.3 Tilsyn miljørettet helsevern og smittevern

Retningslinjer for tilsyn innen miljørettet helsevern

I Alta kommunes retningslinjer for risikobasert tilsyn innen miljørettet helsevern av 23.05.2014 er det gitt en beskrivelse av krav til tilsyn og internkontroll, lovverk og delegasjoner, arbeid i Alta kommune, tilsynsformer, tilsynskriterier og oversikt over tilsynsobjekter og tilsynsklasse.

Det er utarbeidet et tilsynsregister som gir en oversikt over alle tilsynsobjekter innen miljørettet helsevern. Dokumentet ajourføres av helsekonsulent.

I henhold til arbeidsplanen for miljørettet helsevern for 2020 er det satt opp tiltak som revidering av retningslinjene, ny risikovurdering av tilsynsobjekter innen miljørettet helsevern, utarbeide plan for tilsyn samt ajourføre dokumentet «tilsyn- oversikt over virksomheter» i etterkant. Dette arbeidet er så vidt startet opp, men ikke slutført.

Tilsyn av barnehager

I henhold til retningslinjene for risikobasert tilsyn innen miljørettet helsevern er barnehager klassifisert i tilsynsklasse B4 – middel til lav risiko for helseskade/miljøskade, med tilsyn hvert 4. år.

Alle barnehagene i Alta hadde tilsyn i 2014-2015, da et samordnet tilsyn sammen med barnehagemyndigheten i kommunen, med tema: barns trivsel. Ut over det har det kun vært gjennomført enkelttilsyn av barnehagene med bakgrunn i innmeldte avvik, søknad om godkjenning m.v.

Tilsyn smittevernloven

Det har ikke vært noe praksis på å gjennomføre tilsyn etter smittevernloven i Alta kommune. Tilsyn etter covid- 19- forskriften er ikke gjennomført tidligere, da forskriften ble laget etter at koronapandemien kom til Norge vinteren 2020.

2.4 Bakgrunnen for tilsyn

Korona- pandemien medførte at alle skoler og barnehager i landet ble stengt den 12. mars. Regjeringen i landet bestemte videre at alle barnehager kunne åpne den 20. april, men da med innføring av en rekke smitteverntiltak.

Det har vært gjennomført flere digitale møter for ledere ved barnehager i Alta. Kommuneoverlege, helsesykepleiere og helsekonsulent har bistått i flere møter, og gitt råd og veiledning til barnehagene.

Ved gjenåpning av samfunnet meldte det seg et behov for å gjennomføre tilsyn av ulike virksomheter. Kommunens miljørettet helsevern ønsket å gjennomføre tilsyn av barnehager i Alta, og valgte dokumenttilsyn og fysisk tilsyn av utvalgte virksomheter.

2.5 Hensikt og hovedtema for tilsynene

Hensikten med tilsynene var følgende:

- Å vurdere om virksomheten tilfredsstillende til kravene til smittevern, renhold og internkontroll
- Å vurdere om virksomheten fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade for barna

3. Gjennomføring av tilsynene

3.1 Dokumenttilsyn

Alle barnehager i Alta ble tilskrevet per e- post, og bedt om å sende inn vedlagte skjema innen en uke. For skjema, se vedlegg 1.

Skjemaet inneholdt opplysninger om følgende:

1. Informasjon om virksomheten
2. Smittevern
3. Renhold
4. Internkontroll
5. Tilsyn, om virksomheten ønsker å bli prioritert ved tilsyn
6. Eventuelt

I tillegg ble det bedt om at sjekklister for smittevern ble vedlagt svaret fra den enkelte virksomhet

Alle barnehager, totalt 27, har sendt inn skjema.

Oversikt over alle barnehager i Alta:

Eierforhold	Navn på barnehagen
privat	Alta Siida AS
kommunal	Aronnes barnehage
privat	Bossekop barnehage
kommunal	Breidablikk barnehage
privat	Breverud barnehage
privat	Furua barnehage
privat	Furuly barnehage
privat	Holmen gårds- og naturbarnehage
privat	Holten barnehage
privat	Imi Barnehage
kommunal	Kaiskuru Nærmiljøsenters barnehage
privat	Komsatoppen barnehage
kommunal	Kronstad barnehage
privat	Langfjord Steinerbarnehage
kommunal	Leirbotn oppvekstsenter barnehage
kommunal	Guovddas manaidgardi
privat	Nyland barnehage
kommunal	Oterfaret barnehage
kommunal	Rafsbotn barnehage
privat	Rishaugen barnehage
kommunal	Saga barnehage
kommunal	Sentrum barnehage
privat	Snehvit barnehage
kommunal	Talvik oppvekstsenter (Talvik barnehage og Talvik skole)
privat	Tornerose barnehage AS
kommunal	Tverrelvdalen barnehage
kommunal	Åsen barnehage

3.2 Fysiske tilsyn

I perioden 13. mai -28. mai 2020 ble det gjennomført fysiske tilsyn av 7 barnehager. Tilstede fra tilsynsmyndigheten var kommuneoverlege Peder Halvorsen og helsekonsulent Kristin Tørum. Ved to barnehager var også helsesykepleier representert ved tilsynsmyndigheten, ved henholdsvis Hanne Rosted og Aina Nordstrand.

Barnehagen stilte med styrer/daglig leder.

Tilsynet ble gjennomført som en samtale, det ble tatt utgangspunkt i mottatt skjema. Det ble brukt en egen sjekklister for tilsynet, denne ble ikke sendt virksomhetene i forkant.

Under følger en oversikt over barnehager som har hatt fysiske tilsyn:

Navn på virksomhet	Eierforhold	Antall barn (ved tilsynet) og avdelinger	Tilsynsdato
Komsatoppen barnehage	Privat	37 barn 3 avdelinger	13. mai 2020
Saga barnehage	Kommunal	69 barn per april20 5 avdelinger	13. mai 2020
Rafsbotn barnehage	Kommunal	16 barn 1 avdeling	14. mai 2020
Holmen gårds- og naturbarnehage	Privat	27 barn 2 grupper	20. mai 2020
Sentrum barnehage	Kommunal	61 barn 5 avdelinger	25. mai 2020
Guovddáš mánáidgárdi	Kommunal	22 barn 2 avdelinger	26. mai 2020
Talvik oppvekstsenter (barnehage og skole)	Kommunal	Barnehage: 19 barn 2 avdelinger (fungerer som en utvidet avdeling) Skole: 64 barn, 1.-10. trinn	28. mai 2020

4. Resultater

4.1 Dokumenttilsyn:

- Alle barnehager hadde fylt ut sjekklister fra Folkehelseinstituttet og Utdanningsdirektoratet
- Alle barnehager viser til nye rutiner for smittevern og renhold
- Det er iverksatt mange tiltak i den enkelte barnehage for å tilrettelegge for et best mulig smittevern.
- Av utfordringer innen smittevern, har barnehagene blant annet vist til:
 - Vanskelig å tilrettelegge for barn som trenger spesiell oppfølging
 - Vanskelig å gjennomføre møter/samtaler på dagtid (avdelingsmøter, planleggingsmøter, ledermøter, samarbeidsmøter med ulike instanser, foreldresamtaler, medarbeidersamtaler) i og med at alle ansatte er fordelt på barna til enhver tid. Personalet bruker dagene til å være tilstede for barna, skape en innholdsrik dag for dem og ivareta smittevernet
 - Vanskelig å gjennomføre pauser for ansatte
 - Vanskelig å få nok vikarer
 - Det har vært utfordrende følelsesmessig når vi har hatt veldig få barn i hver kohort – og ikke ha lov til og «blande» dem slik at de få barna som har vært her kunne lekt sammen.
 - Utfordrende å holde de minste barna adskilt
 - Barn i ulike kohorter som samarbeider er mye sammen ute. Utfordrende å vite hvor grensen til hvor mye kohorter som samarbeider kan være sammen ute.
 - Renholdsrutiner. Når kohorter samarbeider og bruker samme inne lokaler kreves mye renhold som tar tiden vekk fra barna. Utfordrende å vite om vi rekker over alt.
 - Vanskelig å overholde krav i smittevernveilederen og samtidig ha full åpningstid
 - Utfordrende i starten da alt var nytt, før vi fikk på plass gode rutiner
 - Økonomisk utfordring

4.2 Fysiske tilsyn:

Det ble ikke gitt verken avvik eller merknader ved tilsynene.

Definisjoner på avvik og merknad:

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i lov eller forskrift med hjemmel i lov.

Merknad: Forhold som tilsynsmyndigheten mener det er nødvendig å påpeke, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Virksomhetens manglende etterlevelse av egne regler

som er strengere enn lovkravene, vil fra tilsynsmyndighetenes side ikke betraktes som et avvik, men kan omtales som en merknad.

Utdrag fra funn som ble gjort ved tilsynene:

- Alle barnehagene har iverksatt tiltak for ivaretagelse av krav til renhold og smittevern.
- Renhold
 - Kohorter som bruker samme lokale. Det er her innført fast rutine på at lokalet må være vasket ned før en ny kohort bruker lokalet
 - Det er forsterket renhold i barnehagene. Flere barnehager viser til kvitteringsliste som brukes av renholdspersonalet
 - Det er utarbeidet egen renholdsplan for hver kohort
- Tilrettelegging av inne- og uteområdet
 - Både ute- og inneområdet er delt i soner, for at kohorter som ikke samarbeider skal kunne holde avstand. Det er tilrettelagt for faste sitteplasser for hver kohort
 - Det er lagt til rette for flere innganger. Det er satt opp spritdispensere
 - Barnehagen har endret bruken av en del fasiliteter i uteområdet, som: grillstue, gapahuk, lavvo, sykkeløype. Det er lagt opp til et system med bestilling av de ulike fasilitetene, noe som sikrer at det kun er en kohort ad gangen. Det er også utarbeidet nye rutiner for bruk av områdene.
- Leker
 - Leker som ikke tåler rengjøring brukes en dag og settes så bort i «karantene» i 7 dager.
 - Det er fjernet en del leker og utstyr fra avdelingen
 - Det er fjernet en del leker og utstyr fra avdelingene, alle kohorter har laget en kasse med leker og utstyr som benyttes internt i kohorten
 - Det er laget lekekasser som følger den enkelte kohorten.
- Mat og måltider
 - Virksomheten har matsservering, og har innført rutiner på at maten serveres i porsjoner
 - Virksomheten har matsservering, og har innført rutiner på at maten hentes av de ansatte på kjøkkenet
 - Barnehagen serverer ikke mat nå, barna har med egne matbokser. Matboksene rengjøres av de ansatte før de settes i kjøleskapet
- Internkontroll
 - Det er utarbeidet en egen korona- perm som er tilgjengelig for hele personalet.

- Det er utarbeidet en egen perm tilknyttet covid-19. Styrer har original perm, avdelingene har tilsvarende permer på sine avdelinger. Ansatte og vikarer kvitterer ut på at de har gjort seg kjent med innholdet i permen.
- To barnehager er medlem av PBL. De får en del informasjon og maler via de. En av barnehagene har digitalt internkontrollsystem via PBL
- Det er gjennomført risikovurderinger
- Det er opprettet egne messengergrupper blant personalet for å oppdateringer, råd og veiledning
- Informasjon til foresatte
 - Foresatte gis fortløpende informasjon via e- post, sms
 - Foresatte er kontaktet direkte for å få råd om inndeling av barn i kohorter
 - Møte med samarbeidsutvalget
 - Foresatte gis informasjon via det digitale systemet «My Kid»

Andre opplysninger:

To av barnehagene har meldt fra om at bruk av uteområdet er endret. Dette er fulgt opp i tilsynsrapportene.

5. Oppfølging etter tilsyn

Alle barnehager som har hatt fysiske tilsyn har mottatt tilsynsrapporter. Alle tilsyn er avsluttet.

De barnehager som ikke har hatt fysiske tilsyn har ikke mottatt noe brev, men det er sendt ut e- post til alle barnehager med informasjon om hvilke virksomheter det ble gjennomført tilsyn av i løpet av våren 2020.

Alle barnehager vil få tilsendt denne oppsummeringsrapporten.

Oversikt over tilsyn er ajourført i tilsynsregister miljørettet helsevern. Tilsynsregisteret ajourføres av helsekonsulent, og er tilgjengelig via fellesområdet Bollo internt i Alta kommune sin organisasjon.

6. Oppsummering og konklusjon fra tilsynsmyndigheten

Mottatte skjema fra dokumenttilsynene viser at alle barnehager har iverksatt gode rutiner for smittevern og renhold. Dette ble også bekreftet ved de fysiske tilsynene. Det ble ikke avdekket verken avvik eller merknader.

De fysiske tilsynene viser at barnehagene har iverksatt noe forskjellige tiltak, men alle barnehagene har gjort vurderinger for hva som er viktig for dem. Alle barnehagene tilfredsstillt kravene til smittevern og renhold, det ble ikke avdekket verken avvik eller merknader ved tilsynet.

Barnehagene viser til at de tiltak som er iverksatt også gir effekter på at det er registrert omtrent ingen forkjølelse, influensa og omgangssyke/diare. Barnehagene har selv informert om at de vurderer å videreføre gode og innarbeidede rutiner for håndvask.

Tilsynsmyndighetens vurdering er at innarbeidede smittevernrutiner bør videreføres også etter at korona-epidemien er over.

Barnehagene fikk kort tid til rådighet fra ny smittevernveileder ble lansert til barnehagene kunne åpne lokalene for barna. Vi vil berømme barnehagene for dette.

I starten var det svært mange tiltak som måtte gjennomføres. Smittevernveiledningen har blitt revidert flere ganger. I etterkant av tilsynene er det innført trafikklysmodell for barnehager i Norge. Fra og med 25. mai er barnehagene i Norge på gult nivå, men kan flyttes opp til rødt nivå eller ned til grønt nivå på kort varsel.

Til slutt vil vi ta med et sitat mottatt fra en av barnehagene i forbindelse med dokumenttilsynet:

«..., men barn er utrolig flinke og aksepterer den nye hverdagen med vask av hender og smittevern».

7. Vedlegg

1. Skjema for dokumenttilsyn